

การศึกษาบทบาทและผลกระทบของโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

นายสุเทพ ประเทืองโกศลเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-947-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019263
1171242110

A STUDY OF ROLES AND IMPACT OF FIRST CLASS HOTELS
IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Suthep Prathuangpokjaroen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for The Degree of Master of Urban and Regional Planning

Department of Urban and Regional Planning

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-947-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาบทบาทและผลกระทบของโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานคร
โดย นายสุเทพ ประเทืองโกศลเจริญ
ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง สาขาการวางผังเมือง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

[Signature]
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติ จิระกุล)

[Signature]
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล)

[Signature]
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นพรัตน์ ตาปนานนท์)

[Signature]
..... กรรมการ
(นายพงษ์สิทธิ์ ชุ่มสาย ฌ อุษยธยา)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุเทพ ประเทือง โภคเจริญ : การศึกษาบทบาทและผลกระทบของ โรงแรมชั้นหนึ่งใน
กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF ROLES AND IMPACT OF FIRST CLASS HOTELS IN
BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ดารณี ฤวิศพัฒน์กุล, 231 หน้า.
ISBN 974-582-947-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและผลกระทบของ โรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพฯ
ศึกษาถึงจำนวน ขนาด และที่ตั้ง รวมทั้งการกระจายของ โรงแรมชั้นหนึ่ง ศึกษาการเปลี่ยนแปลงและการ
ขยายตัวของ โรงแรมชั้นหนึ่งจากอดีตถึงปัจจุบัน รวมถึงบทบาทของ โรงแรมชั้นหนึ่งที่มีต่อเมืองในด้านต่าง ๆ
และผลกระทบของ โรงแรมชั้นหนึ่งที่มีต่อการใช้ที่ดิน

วิธีการดำเนินการวิจัย ได้อาศัยข้อมูลทุติยภูมิของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยวและโรงแรม โดยได้แยกโรงแรมออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ และพิจารณาศึกษาตามพื้นที่ที่โรงแรมตั้งอยู่
รวมถึงการออกสำรวจและเก็บข้อมูลในภาคสนาม

ผลการวิจัยพบว่า โรงแรมได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกสบายในด้านต่าง ๆ มากขึ้นตามลำดับเวลา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่เกิดขึ้นของคนในสังคม และ
ผู้มาใช้บริการต่าง ๆ ตามสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โรงแรมชั้นหนึ่งได้เพิ่มจำนวนมาก
ขึ้นตามความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาล นับตั้งแต่แผนพัฒนา
เศรษฐกิจ ฉบับที่ 4 เป็นต้นมา การเติบโตของ โรงแรมได้ก่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน และเป็น
แหล่งรายได้ที่สำคัญของการท่องเที่ยว โรงแรมชั้นหนึ่งจึงมีบทบาทที่สำคัญในการรองรับการท่องเที่ยวยของ
ประเทศ รวมถึงบทบาทในการรองรับกิจกรรมของสังคมต่าง ๆ

โรงแรมชั้นหนึ่ง มีทำเลที่ตั้งและการกระจายตัวอยู่ในบริเวณย่านพาณิชยกรรมที่สำคัญของ เมือง
โดยเฉพาะในพื้นที่เขตบางรัก ปทุมวัน และคลองเตย โดยอาศัยความได้เปรียบจากทำเลที่ตั้งในการเข้า
ถึงที่สะดวกตามแนวถนนสายหลัก และทางแยกสำคัญต่าง ๆ รวมถึงการมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
ในพื้นที่ ในลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว ร้านค้านาชานิต ศูนย์การค้าต่าง ๆ รวมถึงพื้นที่ที่มีคุณค่าด้าน
ทัศนียภาพตามริมแม่น้ำเจ้าพระยา การมีทำเลที่ตั้งในลักษณะพื้นที่ดังกล่าว ที่มีความจำกัด และมีความหนา
แน่นในการใช้ที่ดินมากอยู่แล้ว จึงส่งผลกระทบต่อการใช้ที่ดิน การพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมตามมา ซึ่ง
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโรงแรมชั้นหนึ่งในพื้นที่เหล่านี้ จะมีลักษณะคล้ายกันคือ ทำให้มีการใช้ที่ดินที่พัฒนาขึ้นมา
เป็นย่านการค้าที่สำคัญ และเกิดย่านการค้าเพื่อการท่องเที่ยว รวมถึงได้ส่งผลกระทบในด้านอื่น ๆ อีก
เช่น ผลกระทบทางด้านจราจร ผลกระทบทางด้านสาธารณสุขโรค รวมถึงในด้านสภาพแวดล้อมและทัศนีย
ภาพของเมือง ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ ทำเลที่ตั้ง การใช้ที่ดินและอาคาร
ของโรงแรมแต่ละแห่ง เป็นสำคัญ

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางผังเมือง
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ฤวิศพัฒน์กุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C135568 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD: ROLES / IMPACT/ FIRST CLASS HOTELS / BANGKOK METROPOLIS

SUTHEP PRATHUANGPOKJAROEN : A STUDY OF ROLES AND IMPACT OF FIRST CLASS HOTELS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. DARANEE THAVINPIPATKUL, Ph.D. 231 pp. ISBN 974-582-947-1

The objective of this research are to study roles and impact of first class hotels in Bangkok Metropolis, to study the development and expansion of first class hotels and its impact to urban land uses.

According to the study it was found that service and facility of the hotels has been developed to serve the social and economic activity of Bangkok and serve tourism industry amount of the hotels have been increasing due to the 4th National Social and Economic Development Plan. The hotels investment caused the employment and main revenue of tourism industry.

The first class hotels is located and distributed in C.B.D., especially in Bang Rak, Pratumwan and Klong Toey district. Because of the advantage of accesibility, tourist facility and natural visual value. The hotels in this area had impact on traffic, infrastructure, environment and urban land use.

ภาควิชา.....การวางแผนภาคและเมือง.....

สาขาวิชา.....การวางผังเมือง.....

ปีการศึกษา.....2535.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*Suthep*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*ดร. ดารanee ทวีพินทุกุล*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษา วิจัย จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความกรุณา ช่วยเหลือ อนุเคราะห์ ตลอดจนคำแนะนำต่างๆ จากบุคคลและหน่วยงานต่างๆ หลายฝ่ายด้วยกัน อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ถวิลพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองทุกท่าน ที่ให้ความรู้ คำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ข้อมูลเอกสาร ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และอื่นๆ

ขอขอบคุณ และเพื่อนทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจเสมอมา และท้ายสุด กราบระลึกถึง พ่อ แม่ ที่คอยห่วงใย และเป็นแรงใจให้มาตลอด รวมถึงพี่น้องทุกคนในครอบครัว อันเป็นแรงผลักดันให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จด้วยดี

สุเทพ ประเทืองโกศลเจริญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนที่.....	ท
สารบัญแผนภูมิ.....	ฒ
สารบัญแผนผัง.....	ณ
สารบัญรูปภาพ.....	ด

บทที่

1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของเรื่องที่ทำการศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	4
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา.....	5
2. ทฤษฎีแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ที่ดินภายในเมือง.....	6
2.2 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของย่านธุรกิจการค้า.....	9
2.3 แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนด้านธุรกิจโรงแรม.....	15
2.4 แนวความคิดด้านการท่องเที่ยว.....	21
3. กรุงเทพมหานครกับธุรกิจโรงแรม.....	43
3.1 พัฒนาการของธุรกิจโรงแรมในกรุงเทพมหานคร.....	43
3.1.1 โรงแรมในยุคแรก (สมัยรัชกาลที่ 4-5).....	44
3.1.2 โรงแรมในยุคที่สอง (สมัยรัชกาลที่ 6 - พ.ศ. 2500).....	52
3.1.3 โรงแรมในยุคที่สาม (พ.ศ. 2503 - ปัจจุบัน).....	56

3.2	แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับการพัฒนาการท่องเที่ยว และโรงแรม.....	61
3.2.1	แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 - ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2504 - 2519).....	62
3.2.2	แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520 - 2524).....	63
3.2.3	แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525 - 2529).....	64
3.2.4	แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534).....	65
3.2.5	แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539).....	63
3.3	ลักษณะอุปสงค์ อุปทาน ทางการท่องเที่ยวและธุรกิจโรงแรม.....	68
3.3.1	อุปสงค์ทางการท่องเที่ยว.....	68
3.3.1.1	จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว...	68
3.3.1.2	วัตถุประสงค์ของการเดินทาง.....	72
3.3.1.3	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว/คน/วัน.....	73
3.3.1.4	ลักษณะค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว.....	74
3.3.1.5	ประเภทของที่พัก.....	75
3.3.1.6	อัตราการเข้าพักเฉลี่ย (Occupancy Rate).....	77
3.3.1.7	การเข้าพักของนักท่องเที่ยวสัญชาติต่างๆ.....	79
3.3.1.8	ฤดูกาลในการท่องเที่ยว.....	80
3.3.2	อุปทานการท่องเที่ยว.....	82
3.3.2.1	จำนวนโรงแรมและจำนวนห้องพักของโรงแรมกลุ่มต่างๆ	82
3.3.2.2	ธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	86
3.3.2.3	แหล่งท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร.....	88

3.4	ลักษณะการลงทุนของโรงแรมชั้นหนึ่ง.....	90
3.4.1	ขนาดการลงทุนของโรงแรมชั้นหนึ่ง.....	90
3.4.2	การส่งเสริมอุตสาหกรรมโรงแรม.....	94
3.4.3	แนวโน้มรูปแบบของการลงทุน.....	97
3.4.4	ลักษณะการบริหารและการลงทุนในธุรกิจโรงแรม.....	97
3.5	การเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพฯ.....	101
3.6	ลักษณะการกระจายตัวของโรงแรมในกรุงเทพมหานคร.....	104
3.7	ลักษณะการกระจายตัวของโรงแรมชั้นหนึ่ง.....	116
3.8	แนวโน้มการกระจายตัวของโครงการโรงแรม.....	120
3.9	สรุป.....	124
4.	บทบาทและผลกระทบของโรงแรมชั้นหนึ่ง.....	126
4.1	ผลกระทบทางด้านสภาพของเมือง.....	126
4.1.1	ผลกระทบทางด้านการใช้ที่ดิน.....	127
4.1.2	ผลกระทบทางด้านอื่นๆ.....	187
4.1.2.1	ผลกระทบทางด้านจราจร.....	187
4.1.2.2	ผลกระทบทางด้านขยะมูลฝอย.....	189
4.1.2.3	ผลกระทบทางด้านน้ำเสีย.....	192
4.2	บทบาทและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	197
4.2.1	บทบาททางด้านการลงทุน.....	197
4.2.2	บทบาททางด้านรายได้.....	199
4.2.3	ผลกระทบทางด้านการทำงาน.....	203
4.2.3.1	แนวโน้มความต้องการแรงงานในธุรกิจโรงแรม.....	206

5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	210
5.1 สรุป.....	210
5.2 แนวโน้มการเติบโตของโรงแรม และการกระจายตัวของโรงแรม.....	214
5.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	215
บรรณานุกรม.....	217
ภาคผนวก.....	221
ประวัติผู้เขียน.....	231

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงแรมกลุ่มต่างๆ.....	58
3.2 แสดงพัฒนาการของโรงแรมในกรุงเทพมหานครในยุคต่างๆ.....	59
3.3 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยว จำนวนที่พัก วันพักเฉลี่ย และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-6 (พ.ศ. 2503-2534).....	67
3.4 แสดงการเปรียบเทียบประมาณการนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2532(1989)-2543(2000).....	71
3.5 แสดงร้อยละของนักท่องเที่ยวตามวัตถุประสงค์การเดินทางเข้ามาประเทศไทยปี พ.ศ. 2530-2532.....	72
3.6 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว/คน/วันในระหว่างปี พ.ศ. 2530-2533..	73
3.7 แสดงลักษณะค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวปีพ.ศ. 2530-2532.....	74
3.8 แสดงประเภทของที่พักที่นักท่องเที่ยวเข้าพัก.....	75
3.9 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมกลุ่มต่างๆในกรุงเทพฯปีพ.ศ. 2530.....	76
3.10 แสดงอัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมกลุ่มราคาต่างๆในกรุงเทพมหานครปีพ.ศ. 2530-2532.....	77
3.11 แสดงสัดส่วนนักท่องเที่ยวที่พักในโรงแรมกลุ่มราคาต่างๆปีพ.ศ. 2530.....	79
3.12 แสดงสัดส่วนการเดินทางของนักท่องเที่ยวเป็นรายเดือนของปีพ.ศ. 2526-2530.	81
3.13 แสดงจำนวนโรงแรมและจำนวนห้องพักของโรงแรมกลุ่มต่างๆในกรุงเทพฯปีพ.ศ. 2533.....	83
3.14 แสดงประมาณความต้องการห้องพักโรงแรมในกรุงเทพฯระหว่างปีพ.ศ. 2533-2539.....	85
3.15 แสดงจำนวนสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำแนกตามประเภทในกรุงเทพฯปีพ.ศ. 2530.....	87
3.16 แสดงค่าใช้จ่ายลงทุนของโรงแรมระดับต่างๆเฉลี่ยในช่วง พ.ศ. 2530-2533 ในกรุงเทพฯ.....	90
3.17 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในช่วงก่อสร้างและช่วงก่อนเปิดบริการโรงแรมมาตรฐาน จำแนกตามรายการค่าใช้จ่ายต่างๆ.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3.18	แสดงโครงสร้างการเป็นเจ้าของโรงแรมบางแห่งในเขตกรุงเทพฯปีพ.ศ. 2530. 93
3.19	แสดงโครงการโรงแรมที่ได้รับการส่งเสริมลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครในระหว่างปีพ.ศ. 2502-2533..... 95
3.20	แสดงเครือโรงแรมข้ามชาติและระยะเวลาที่เข้ามาดำเนินงานในประเทศไทย (พ.ศ. 2508-2530)..... 100
3.21	แสดงจำนวนโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพฯระหว่างปีพ.ศ. 2520-2534.....
3.22	แสดงปีพ.ศ. ที่เปิดดำเนินการของโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพฯในกลุ่มที่ศึกษา.... 103
3.23	แสดงจำนวนโรงแรมกลุ่มที่ 1-5 ในเขตกรุงเทพมหานคร..... 107
3.24	แสดงรายชื่อโครงการโรงแรมในเขตกรุงเทพฯที่จะเปิดบริการ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2534-2537..... 122
4.1	แสดงประเภทของกิจการค้าและบริการจำแนกตามความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว. 124
4.2	แสดงลักษณะการใช้ที่ดินบริเวณรอบๆที่ตั้งของโรงแรม(รัศมี 500 เมตร)บริเวณถนนสีลม-สุรวงศ์..... 133
4.3	แสดงลักษณะการใช้ที่ดินบริเวณรอบๆที่ตั้งของโรงแรม(รัศมี 500 เมตร)บริเวณถนนเจริญกรุง..... 137
4.4	แสดงจำนวนลักษณะกิจกรรม การค้า การบริการของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและโรงแรมจำแนกตามหมวดในบริเวณถนนสีลม-สุรวงศ์..... 139
4.5	แสดงประเภทกิจกรรมการค้า การบริการ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและโรงแรมในลักษณะต่างๆในบริเวณถนนสีลม-สุรวงศ์..... 140
4.6	แสดงจำนวนลักษณะกิจกรรม การค้า การบริการ ของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและโรงแรมจำแนกตามหมวดในบริเวณถนนเจริญกรุง..... 145
4.7	แสดงประเภทกิจกรรมการค้า การบริการ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและโรงแรมในลักษณะต่างๆในบริเวณถนนเจริญกรุง..... 147
4.8	แสดงการใช้ที่ดินของโรงแรมชั้นหนึ่งในบริเวณถนนสีลม-สุรวงศ์..... 152
4.9	แสดงการใช้ที่ดินของโรงแรมชั้นหนึ่งในบริเวณถนนเจริญกรุง..... 154
4.10	แสดงลักษณะการใช้ที่ดินบริเวณรอบๆที่ตั้งของโรงแรม(รัศมี 500 เมตร)บริเวณเขตปทุมวัน..... 161

ตารางที่	หน้า
4.11 แสดงการใช้ที่ดินของโรงแรมชั้นหนึ่งในเขตปทุมวัน.....	168
4.12 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินบริเวณรอบๆที่ตั้งของโรงแรม(รัศมี 500 เมตร)บริเวณย่านถนนสุขุมวิท.....	174
4.13 แสดงจำนวนของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและโรงแรมจำแนกตามหมวดในบริเวณถนนสุขุมวิท 1-21.....	177
4.14 แสดงประเภทกิจกรรมการค้า การบริการ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและโรงแรมในลักษณะต่างๆในบริเวณถนนสุขุมวิท 1-21.....	178
4.15 แสดงการใช้ที่ดินของโรงแรมชั้นหนึ่งบริเวณถนนสุขุมวิท 1-21.....	184
4.16 แสดงส่วนประกอบของขยะมูลฝอยจากโรงแรมในกรุงเทพฯ.....	289
4.17 แสดงอัตราการปลดปล่อยขยะมูลฝอยจากโรงแรม.....	190
4.18 แสดงการเก็บขนขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ 2533.....	191
4.19 แสดงปริมาณความสกปรกจากกิจกรรมประเภทต่างๆ.....	193
4.20 แสดงประเภทอาคารตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งจากอาคาร.....	195
4.21 แสดงมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งจากอาคาร.....	196
4.22 แสดงผลทางด้านรายได้ของการสร้างโรงแรมในกทม.(ราคาคงที่ปี 2523).....	198
4.23 แสดงรายได้จากธุรกิจโรงแรมทั่วประเทศและธุรกิจโรงแรมในกรุงเทพฯระหว่างปี พ.ศ. 2525-2532.....	200
4.24 แสดงรายได้จากการขายและบริการของโรงแรมชั้นหนึ่งบางแห่งในกรุงเทพฯระหว่างปีพ.ศ. 2525-2532.....	201
4.25 แสดงผลทางด้านรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศแยกตามระดับที่พักปี 2530 กรุงเทพฯ (ราคาคงที่ปี 2523).....	202
4.26 แสดงจำนวนแรงงานของโรงแรมในกรุงเทพฯโดยเฉลี่ยตามจำนวนห้องพักของโรงแรมกลุ่มต่างๆในกรุงเทพฯ.....	204
4.27 แสดงจำนวนห้องพักและจำนวนพนักงานของโรงแรมชั้นหนึ่งบางแห่งในกรุงเทพฯปีพ.ศ. 2533-2534.....	205
4.28 แสดงจำนวนแรงงานที่ต้องการในธุรกิจที่พักโรงแรม ปีพ.ศ. 2535-2540.....	206

สารบัญแนบที่

แนบที่	หน้า
3.1 • แสดงตำแหน่งที่ตั้งของโรงแรมในยุคแรก (สมัยรัชกาลที่ 4-5).....	49
3.2 แสดงลักษณะการกระจายตัวของโรงแรมชั้นหนึ่งจำนวน 21 แห่ง.....	109
3.3 แสดงลักษณะการกระจายตัวของโรงแรมกลุ่ม 2 จำนวน 23 แห่ง.....	110
3.4 แสดงลักษณะการกระจายตัวของโรงแรมกลุ่ม 3 จำนวน 23 แห่ง.....	111
3.5 แสดงลักษณะการกระจายตัวของโรงแรมกลุ่ม 4 จำนวน 33 แห่ง.....	112
3.6 แสดงลักษณะการกระจายตัวของโรงแรมกลุ่ม 5 จำนวน 41 แห่ง.....	113
3.7 แสดงจำนวนโรงแรมในเขตต่างๆ.....	114
3.8 แสดงลักษณะการกระจายตัวของโรงแรมชั้นหนึ่ง จำนวน 21 แห่ง.....	119
3.9 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของโครงการโรงแรมใหม่ในระหว่างปีพ.ศ. 2534-2537.....	123
4.1 แสดงการใช้ที่ดินในเขตบางรัก ปีพ.ศ. 2531.....	131
4.2 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินบริเวณรอบๆโรงแรมในเขตบางรักและปทุมวัน.....	134
4.3 แสดงแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรุงเทพฯตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎ กระทรวงแยกตามรายเขต เขตบางรัก.....	151
4.4 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินในเขตปทุมวัน ปี พ.ศ. 2531.....	159
4.5 แสดงแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรุงเทพฯตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎ กระทรวงแยกตามรายเขต เขตปทุมวัน.....	167
4.6 แสดงการใช้ที่ดินในเขตคลองเตย ปี พ.ศ. 2531.....	172
4.7 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินบริเวณรอบๆที่ตั้งของโรงแรมในเขตคลองเตย.....	175
4.8 แสดงแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรุงเทพฯตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎ กระทรวงแยกตามรายเขต เขตคลองเตย.....	182

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
3.1 แสดงการประมาณจำนวน นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2532-2543(1989-2000).....	70
3.2 แสดงวัตถุประสงค์ของการเดินทางปี พ.ศ. 2532.....	72
3.3 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว/คน/วัน ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2533....	73
3.4 แสดงลักษณะค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2532.....	74
3.5 แสดงประเภทของที่พิกที่นักท่องเที่ยวเข้าพิกปี พ.ศ. 2532.....	75
3.6 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่พิกโรงแรมกลุ่มต่างๆในกรุงเทพฯปี พ.ศ. 2530.....	76
3.7 แสดงอัตราการเข้าพิกเฉลี่ยของโรงแรมกลุ่มราคาต่างๆในกรุงเทพฯในปี พ.ศ. 2530-2532.....	78

สารบัญแนบ

แนบ		หน้า
2.1	แสดงการขยายตัวของอุปสงค์ทางการท่องเที่ยว.....	26
2.2	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุปทาน.....	31

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 แสดงรายชื่อโรงแรมในยุคแรกทีลงประกาศในหนังสือ Bangkok Calender ฉบับปี ค.ศ. 1870(2418).....	47
3.2 แสดงลักษณะโรงแรมในยุคแรกบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา(โรงแรมโอเรียลเต็ล)..	50
3.3 แสดงลักษณะอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงแรมในยุคที่สอง(โรงแรมโอเรียลเต็ลวังพญาไท).....	54
4.1 แสดงโรงแรมในเขตปทุมวัน บางรัก และคลองเตย.....	128